

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 17 lipca 2026 r.
FB.III.431.10.2026.JZ

**Pan
Artur Kotara
Burmistrz Lewina Brzeskiego
Rynek 1
49-340 Lewin Brzeski**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Gmina Lewin Brzeski, Rynek 1, 49-340 Lewin Brzeski (dalej: Gmina).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²,
 - § 2 umów dotacji Nr 5/2025 z 4 lipca 2025 r. oraz 16/2025 z 1 października 2025 r. zawartych pomiędzy Wojewodą Opolskim a Gminą Lewin Brzeski.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowej przeznaczonej na usuwanie skutków powodzi w wybranych rozdziałach i paragrafach,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 7 maja do 1 czerwca 2026 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:
 - Justyna Zatajska, Starszy Inspektor Wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.17.2026 z 30 kwietnia 2026 r. – kierownik zespołu kontrolnego,

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 158.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.

- Agnieszka Lubasińska Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego działająca na podstawie upoważnienia nr FB.III.057.18.2026 z 30 kwietnia 2026 r.

8) Kierownik jednostki kontrolowanej:

- Artur Kotara – data objęcia stanowiska od 6 maja 2024 r. do nadal (dalej: Burmistrz).

[dowód str. 1-2]

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 3/2026.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa przekazanych Gminie w 2025 r. w formie dotacji celowej w dziale 600 Transport i łączność, rozdziale 60078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz w dziale 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdziale 90078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych przeznaczonych na realizację własnych zadań bieżących i inwestycji Gminy, tj. na odbudowę mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice oraz Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim, które zostały uszkodzone w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli realizację zadań przez Gminę ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowością. Podstawą oceny pozytywnej było wykorzystanie środków dotacji celowej w kwocie 9 294 830,05 zł zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowe przekazanie rozliczenia jej wykorzystania do Wojewody Opolskiego. Stwierdzona nieprawidłowość polegała na niewykonaniu jednego elementu z zakresu rzeczowego zadania w wysokości 8 081,10 zł.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Gmina w 2025 r. otrzymała środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4) z przeznaczeniem na realizację zadania pn.:

- Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice,
- Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim,

które uległy zniszczeniu w trakcie powodzi we wrześniu 2024 r. Zgodnie z art. 35 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi³ w przypadku udzielania dotacji przeznaczonej na zadania własne związane z usuwaniem skutków powodzi nie stosuje się ograniczenia określonego w art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Dlatego wartość przekazanej dotacji stanowiła 100% wydatków kwalifikowalnych. Szacowanie strat oraz zasady i tryb udzielenia Gminie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych odbywało się na podstawie wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: Wytyczne):

- w sprawie zasad i trybu udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej z 30 września 2024 r.,

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 654 z późn. zm.

- w sprawie szacowanie strat oraz zasad i trybu udzielania jednostkom sektora finansów publicznych dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z remontem, przebudową i odbudową obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 roku i przywróceniem ich funkcjonalności z 11 października 2024 r.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Burmistrza⁴ Urząd Miejski w Lewinie Brzeskim (dalej: Urząd) jest budżetową jednostką organizacyjną przy pomocy, której Burmistrz jako organ Gminy wykonuje swoje zadania. Całością spraw budżetowo - finansowych w okresie objętym kontrolą kierował Skarbnik, natomiast w kwestii merytorycznej zadanie było realizowane przez 2 osoby z Wydziału Budownictwa i Inwestycji: Kierownika oraz Inspektora.

[dowód str. 3-9]

2. Realizacja zadania.

2.1. Zawarcie umów na realizację zadania.

Warunkiem uzyskania dotacji przez Gminę, wskazanym w § 5 ust. 1 i 2 Wytocznych z października 2024 r., było przesłanie zgłoszenia potrzeb w Aplikacji do inwentaryzacji strat powodziowych 2024 (Aplikacja Odbudowa 2024, dalej: Aplikacja) do Wojewody Opolskiego sporządzonego na podstawie ustaleń komisji do spraw szacowania strat⁵.

Potrzeby zgłoszone przez jednostkę zostały zweryfikowane przez Wojewódzką Komisję⁶ w oparciu o wizję lokalną w zakresie:

- Remontu oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim (w Aplikacji nr ID 321) przeprowadzoną 30 października 2024 r., której ustalenia opisano w protokole weryfikacyjnym nr 196/2024 z 29 listopada 2024 r.,
- Odbudowy mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice (w Aplikacji nr ID 97) przeprowadzoną 13 listopada 2024 r., której ustalenia opisano w protokole weryfikacyjnym nr 199/2024 z 29 listopada 2024 r.

Ponadto Gmina złożyła w styczniu 2025 r. oświadczenie dla każdego zadania wskazując m.in. wysokość stawki VAT oraz klasyfikację budżetową.

[dowód str. 10-25]

a) Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

W celu uruchomienia przez Wojewodę Opolskiego środków rezerwy celowej budżetu państwa oraz podpisania umowy, Gmina złożyła do Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim poniższe dokumenty:

- 1) wniosek o dofinansowanie z załącznikami:
 - oświadczenie o zrealizowaniu zadania, o którym mowa we wniosku, do 2025 r.,
 - oświadczenie o posiadaniu zabezpieczonych środków finansowych na realizację zadania, o którym mowa we wniosku,
 - kosztorys inwestorski,
- 2) oświadczenie o posiadanym prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- 3) skan umowy z wykonawcą zadania oraz kosztorys robót,
- 4) skany dwóch umów na nadzór inwestorski,
- 5) harmonogram płatności do wykonawców.

⁴ Zarządzenie nr 1526/2022 Burmistrza Lewina Brzeskiego z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Lewinie Brzeskim oraz Zarządzenie nr 645/2025 Burmistrza Lewina Brzeskiego z dnia 1 grudnia 2025 r.

⁵ Zarządzenie nr 139/2024 Burmistrza Lewina Brzeskiego z dnia 27 września 2024 roku w sprawie powołania komisji ds. szacowania strat powstałych wskutek powodzi z września 2024 rok zmienione Zarządzeniem nr 179/2024 z 5 listopada 2024 r.

⁶ Zarządzenie Wojewody Opolskiego nr 148/24 z 3 października 2024 r. w sprawie powołania Wojewódzkiej Komisji do spraw weryfikacji strat w infrastrukturze jednostek samorządu terytorialnego powstałych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej.

b) Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

W celu uruchomienia przez Wojewodę Opolskiego środków rezerwy celowej budżetu państwa oraz podpisania umowy, Gmina złożyła do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego poniższe dokumenty:

- 1) wniosek o dofinansowanie z załącznikami:
 - oświadczenie o zrealizowaniu zadania, o którym mowa we wniosku, do 2025 r.,
 - oświadczenie o posiadaniu zabezpieczonych środków finansowych na realizację zadania, o którym mowa we wniosku,
 - kosztorys ofertowy,
- 2) oświadczenie o posiadanym prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- 3) skan umowy z wykonawcą zadania,
- 4) skan umowy na nadzór inwestorski,
- 5) harmonogram płatności do wykonawców,
- 6) program inwestycji zawierający dane wskazane w § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa⁷.

[dowód str. 72-116]

Wojewoda Opolski działając w oparciu o przepis art. 150 ustawy o finansach publicznych⁸ zawarł z Gminą umowy w sprawie przekazania w 2025 roku dotacji celowej z budżetu państwa na współfinansowanie zadania:

- Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim – nr 5/2025 z 4 lipca 2025 r. o wartości 6 938 212,45 zł⁹,
- Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice – nr 16/2025 z 1 października 2025 r. o wartości 2 364 698,70 zł.

Wysokość dofinansowania ustalona w umowach dla każdego zadania była tożsama z kwotami wskazanymi przez Gminę w złożonych wnioskach.

[dowód str. 117-128, 288]

2.2. Plan budżetu.

2.2.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

Wojewoda Opolski pismem z 12 lutego 2025 r. znak FB.I.3111.6.4.2025.AS¹⁰ poinformował Burmistrza o zapewnieniu finansowania z budżetu państwa realizacji przedmiotowego zadania w wysokości 6 952 315,00 zł.

Środki zostały wprowadzone do budżetu Uchwałą Nr XII/91/2025 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z 20 lutego 2025 r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2025 rok zwiększając plan dochodów budżetu w dziale 900, rozdziale 90078 § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) i plan wydatków o ww. kwotę. W trakcie roku decyzją Wojewody Opolskiego z 30 czerwca 2025 r. znak FB.I.3111.1.92.2025.JF dokonano jednego zmniejszenia o kwotę 14 102,55 zł. Operacje dotyczące planu i jego zmiany miały odzwierciedlenie w ewidencji księgowej Organu.

[dowód str. 129]

⁷ Dz.U. 2010 nr 238 poz. 1579

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm. – stan prawny na 31.12.2025 r.

⁹ Zmieniona Anekssem nr 1 z 4 lipca 2025 r.

¹⁰ Na podstawie decyzji Ministra Finansów z 10 lutego 2025 r. nr MF /FG2.4143.25.5.2025.ZF.34 pomniejszoną decyzją Ministra Finansów z 17 lipca 2025 r. nr MF /FG2.4143.25.5.2025.ZF.34.2025.K02 o kwotę 14 102,55 zł.

2.2.2. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

Wojewoda Opolski pismem z 17 marca 2025 r. znak FB.I.3111.6.2.2025.AS¹¹ poinformował Burmistrza o zapewnieniu finansowania z budżetu państwa realizacji przedmiotowego zadania w wysokości 2 371 440,00 zł.

Środki zostały wprowadzone do budżetu Uchwałą Nr XIII/111/2025 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z 25 marca 2025 r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2025 rok zwiększając plan dochodów budżetu w dziale 600, rozdziale 60078 § 6330 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) i plan wydatków o ww. kwotę. W trakcie roku decyzją Wojewody Opolskiego z 25 września 2025 r. znak FB.I.3111.1.126.2025.RZ dokonano jednego zmniejszenia o kwotę 6 741,30 zł. Operacje dotyczące planu i jego zmiany miały odzwierciedlenie w ewidencji księgowej Organu.

[dowód str. 130]

2.3. Plan finansowy wydatków Urzędu.

2.3.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

Zarządzeniem Nr 332/2025 z 20 lutego 2025 r.¹² Burmistrz zwiększył plan wydatków w dziale 900, rozdziale 90078, § 4270 o kwotę 6 952 315,00 zł.

W trakcie roku dokonano jednego zmniejszenia o kwotę 14 102,55 zł¹³ oraz jednego przeniesienia między paragrafami o kwotę 118 541,00 zł, a plan finansowy ostatecznie wyniósł 6 938 212,45 zł.

Zmiany zostały ujęte na koncie 980 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych prowadzonym wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

[dowód str. 129, 131-132]

2.3.2. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

Zarządzeniem Nr 377/2025 z 25 marca 2025 r.¹⁴ Burmistrz zwiększył plan wydatków w dziale 600, rozdziale 60078, § 6050 o kwotę 2 371 440,00 zł, co zostało ujęte na koncie 980 pn.

Plan finansowy wydatków budżetowych prowadzonym wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

W trakcie roku dokonano jednego zmniejszenia o kwotę 6 741,30 zł, a plan finansowy ostatecznie wyniósł 2 364 698,70 zł.

Zmiany zostały ujęte na koncie 980 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych prowadzonym wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

[dowód str. 130, 133-134]

2.4. Ewidencja księgowa środków otrzymanych i wydatkowanych.

2.4.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

Ustalono, że dotacja celowa została przekazana w 3 transzach w kwotach zgodnych ze złożonymi przez Gminę wnioskami o wypłacenie środków. Na rachunek bankowy Gminy Wojewoda Opolski przekazał dotację w wysokości 6 938 212,45 zł, w tym:

- 17 lipca 2025 r. – 560 880,00 zł,
- 22 października 2025 r. – 2 786 446,33 zł,
- 17 grudnia 2025 r. – 3 590 886,12 zł.

Następnie środki dotacji przekazywane były na rachunek bankowy wydatków Urzędu zapewniając terminowe regulowanie wydatków dotyczących przedmiotowego zadania.

¹¹ Na podstawie decyzji Ministra Finansów z 14 marca 2025 r. nr MF/FG6.4143.25.16.2025.ZF.66 pomniejszoną decyzją Ministra Finansów i Gospodarki z 30 grudnia 2025 r. nr MF/FG6.4143.25.16.2025.ZF.66.2025.K01 o kwotę 6 741,30 zł.

¹² Zarządzenie w sprawie zmiany planu finansowego jednostek budżetowych.

¹³ Zarządzenie Nr 549/2025 Burmistrza Lewina Brzeskiego z dnia 13 sierpnia 2025 r.

¹⁴ Zarządzenie w sprawie zmiany planu finansowego jednostek budżetowych.

2.4.2. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

Ustalono, że dotacja celowa w wysokości 2 364 698,70 zł została przekazana w całości przez Wojewodę Opolskiego na rachunek bankowy Gminy 17 grudnia 2025 r. na podstawie wniosku z 12 grudnia 2025 r. Następnie środki zostały przekazane na rachunek bankowy wydatków Urzędu zapewniając terminowe regulowanie wydatków dotyczących przedmiotowego zadania.

Kwoty dotacji celowej otrzymane od Wojewody Opolskiego na realizację zadań opisanych w pkt 2.4.1. i 2.4.2. zostały prawidłowo ujęte w odrębnej ewidencji księgowej w zakresie środków otrzymanych przez Gminę i wydatkowanych przez Urząd, czym wypełniono dyspozycję § 2 ust. 6 zawartych umów oraz art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[dowód str. 149-150, 261-262]

2.5. Sposób udzielania zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań.

2.5.1. Zakupy udzielone na podstawie uregulowań wewnętrznych.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin udzielania zamówień publicznych ustalony Zarządzeniem Burmistrza Lewina Brzeskiego¹⁵ (dalej: Regulamin).

2.5.1.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

W zakresie sprawowania nadzoru inwestorskiego w branży sanitarnej oraz ogólnobudowlanej pracownik Wydziału Budownictwa i Inwestycji ustalił zakres procentowy kosztów usług, który uwzględniał złożoność prac, co zawarto w notatce służbowej z 17 marca 2025 r. Następnie 14 kwietnia 2025 r. ww. Wydział złożył do Burmistrza wnioski o zwolnienie z procedury postępowania określonej Regulaminem¹⁶ uzasadniając to faktem, że oczyszczalnia pracuje w trybie awaryjnym i koniecznym jest niezwłoczne przystąpienie do realizacji robót budowlanych oraz wymiany zniszczonych urządzeń, a ponieważ są to prace specjalistyczne, niezbędne jest pilne powołanie inspektorów nadzoru. Zgodnie z § 4 ust. 8 pkt 5 Regulaminu ustalenie szacunkowej wartości zamówienia Kierownik Wydziału udokumentował notatką z rozmowy telefonicznej z Panią XXXXX w zakresie nadzoru robót sanitarnych oraz Panem XXXXX odnośnie nadzoru robót części ogólnobudowlanej. Wybór tych osób podyktowany był ich wiedzą (popartą stosownymi uprawnieniami) doświadczeniem oraz możliwością szybkiego rozpoczęcia pracy. Złożone 14 kwietnia 2025 r. oferty na część:

- sanitarną na kwotę – 40 541,00 zł,
- ogólnobudowlaną – 78 000,00 zł

zostały zaakceptowane a następnie Burmistrz podpisał 16 kwietnia 2025 r. umowę nr 19/2025 z Panią XXXXX na pełnienie nadzoru w zakresie branży sanitarnej oraz nr 19A/2025 z Panem XXXXX – branża ogólnobudowlana.

[dowód str. 151-162]

2.5.1.2. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

W zakresie pełnienia nadzoru inwestorskiego Kierownik Wydziału Budownictwa i Inwestycji sporządził 16 czerwca 2025 r. notatkę z rozmowy telefonicznej z firmą XXXXX. Wybór tego wykonawcy podyktowany był wiedzą (popartą stosownymi uprawnieniami) doświadczeniem oraz możliwością szybkiego rozpoczęcia pracy. Firma przesłała 23 czerwca 2025 r. ofertę na

¹⁵ Zarządzenie Nr 793/2021 Burmistrza Lewina Brzeskiego z dnia 8 marca 2021 roku r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych.

¹⁶ Wniosek o zwolnienie z procedury postępowania określonej Regulaminem dot. wydatkowania środków publicznych z budżetu na realizację zadań o wartości od 20 000 zł do kwoty 130 000 zł netto.

kwotę 24 600,00 zł brutto, którą Burmistrz zaakceptował, a następnie zawarł 11 lipca 2025 r. umowę nr 32/2025.

[dowód str.163-164]

2.5.2. Zakupy udzielone w trybie ustawy PZP.

Kontroli nie podlegały postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, do którego mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych a ustaleń dokonano na podstawie protokołów postępowania.

Celem realizacji przedmiotowych zadań udzielono 2 zamówień publicznych w trybie z wolnej ręki przewidzianego w ustawie PZP.

2.5.2.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

Wartość zamówienia w wysokości 5 327 953,03 zł netto (6 952 315,51 zł brutto) została ustalona 20 grudnia 2024 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Negocjacje zostały przeprowadzone 21 marca 2025 r. na które zaproszono XXXXX i ustalono kwotę wykonania zadania w wysokości 6 819 671,45 zł.

Z wykonawcą podpisano 25 marca 2025 r. umowę nr BI.272.2.2025 na realizację przedmiotowego zadania wskazując ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie jw.

Prawidłowość wykonania przedmiotu umowy została potwierdzona na podstawie protokołu z częściowego wykonania prac z 7 października 2025 r. oraz końcowego z 16 grudnia 2025 r. podpisanych bez uwag i zastrzeżeń przez upoważnionych przedstawicieli obu stron.

[dowód str. 165-171, 45-63]

2.5.2.2. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

Wartość zamówienia w wysokości 1 707 000,00 zł netto została ustalona 18 czerwca 2025 r. na podstawie przedmiaru robót oraz oferty cenowej. Negocjacje zostały przeprowadzone 10 lipca 2025 r., na które zaproszono firmę XXXXX i ustalono kwotę wykonania zadania w wysokości 2 340 098,70 zł brutto (1 902 519,27 zł netto). Z wykonawcą podpisano 11 lipca 2025 r. umowę nr BI.272.10.2025 na realizację przedmiotowego zadania wskazując ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie jw.

Prawidłowość wykonania przedmiotu umowy została potwierdzona na podstawie protokołu odbioru końcowego z 18 grudnia 2025 r. podpisanego bez uwag i zastrzeżeń przez upoważnionych przedstawicieli obu stron.

[dowód str. 172-180, 83-101]

Na podstawie wyjaśnień Skarbnika ustalono, że kontrola wstępna zobowiązań¹⁷ - określona art. 54 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych - została przeprowadzona na etapie podpisywania umów z wykonawcami podczas składania kontrasygnaty.

[dowód str. 287-293, 289-295]

2.6. Wydatkowanie środków z dotacji.

Kontroli poddano wydatki w kwocie ogółem 9 302 911,15 zł (100% środków dotacji) poniesione w rozdziale:

- 90078 w wysokości 6 938 212,45 zł w § 4170 – 118 542,00 zł oraz § 4270 – 6 819 671,45 zł, co zostało zaewidencjonowane na koncie 130 -2-11 pn. Rachunek- Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim,

¹⁷ Umowy zlecenie nr 19A/2025 z 16 kwietnia 2025 r. na sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. „Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim”, Umowy zlecenie nr 19/2025 z 16 kwietnia 2025 r. na sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. „Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim”, Umowy nr BI.272.2.2025 z 23 marca 2025 r. na Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim, Umowy nr 32/2025 z 11 lipca 2025 r. na sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w miejscowości Kantorowice, Umowy nr BI.272.10.2025 z 11 lipca 2025 r. na zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w miejscowości Kantorowice.

- 60078, § 6050 w kwocie 2 364 698,70 zł, co zostało ujęte na koncie 130-2-10 pn. Rachunek-Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

[akta kontroli str. 147-148, 150]

2.6.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

Na podstawie umowy nr 5/2025 z 4 lipca 2025 r. środki dotacji wydatkowano w dziale 900, rozdziale 90078:

- a) § 4170 – 118 542,00 zł z tytułu dwóch umów zlecenie na pełnienie nadzoru inwestorskiego w branży ogólnobudowlanej w wysokości 78 000,00 zł oraz sanitarnej – 40 541,00 zł na podstawie rachunków przedłożonych przez wykonawców,
- b) § 4270 – 6 819 671,45 zł poniesione na:
 - wymianę: stacji odwadniania osadu z wirówką i AKPiA, kraty zgrzeblowej wraz z prasopłuczką, sitopiaskownika ze zintegrowaną płuczką piasku, urządzeń głównej przepompowni ścieków, urządzeń przepompowni AWAS, przepływomierza elektromagnetycznego ścieków oczyszczonych, stacji higienizacji osadu w budynku odwadniania osadu,
 - remont: budynku głównego po powodzi, stacji odwadniania osadu, ciągów komunikacyjnych oraz ogrodzenia terenu oczyszczalni, kanalizacji deszczowej uszkodzonej w wyniku powodzi, kanalizacji sanitarnej uszkodzonej w wyniku powodzi na podstawie 3 faktur przedłożonych przez wykonawców.

Faktury oraz rachunki, i związane z nimi zobowiązania publiczno – prawne, zostały terminowo zapłacone oraz zawierały elementy wymienione w art. 21 ust.1 ustawy o rachunkowości oraz opis wymagany umową.

[dowód str. 208-215, 219-220, 228-249]

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że:

- Gmina wykonała zakres rzeczowy wskazany w umowie zawartej z Wojewodą Opolskim,
- dotacja celowa w wysokości 6 938 212,45 zł (tj. 100% kwoty wydatkowanej) została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, stosownie do dyspozycji art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

2.6.2. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

Na podstawie umowy nr 16/2025 z 1 października 2025 r. środki dotacji wydatkowano w dziale 600, rozdziale 60078, § 6050 w kwocie 2 364 698,70 zł poniesione na wynagrodzenie:

- a) osoby pełniącej nadzór inwestorski w kwocie 24 600,00 zł na podstawie rachunku przedłożonego przez wykonawcę,
- b) firmy budowlanej – 2 340 098,70 zł na podstawie 1 faktury za wykonanie następujących prac: roboty przygotowawcze, fundamentowanie, stal (zbrojenie), beton (konstrukcyjny, niekonstrukcyjny, prefabrykaty, mury oporowe), izolacje, nawierzchnie, odwodnienie, dylatacje, wyposażenie (m.in. barieroporęcz, krawężniki), roboty towarzyszące (umocnienie powierzchniowe skarp, założenie osnowy geodezyjnej, tymczasowa organizacja ruchu, oznakowanie poziome, oznakowanie pionowe), roboty remontowe i rozbiórkowe, sieci (skablowanie sieci nN i poprowadzenie w rurach ochronnych).

Faktury oraz rachunki, i związane z nimi zobowiązania publiczno – prawne zostały terminowo zapłacone oraz zawierały elementy wymienione w art. 21 ust.1 ustawy o rachunkowości oraz opis wymagany umową.

Ustalono, że inwestycja została ujęta na koncie 080-56 pn. Odbudowa mostu w m. Kantorowice a następnie przeksięgowana na konto środków trwałych 011-3-2 na podstawie dokumentu OT nr 72/2025 z 30 grudnia 2025 r.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że:

- Gmina wykonała zakres rzeczowy wskazany w umowie zawartej z Wojewodą Opolskim z zastrzeżeniem opisanym w pkt 2.6.3. niniejszego dokumentu,
- dotacja celowa w wysokości 2 356 617,60 zł (tj. 99,66% kwoty wydatkowanej) została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, stosownie do dyspozycji art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

[dowód str. 181-183, 189, 266-273, 279]

2.6.3. Oględziny.

Kontrolujące przeprowadziły 19 maja 2026 r. oględziny, w wyniku których stwierdzono, że zadanie:

- Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim zostało zrealizowane zgodnie z umową, tj. kosztorysem ofertowym oraz wnioskiem,
- Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice zostało zrealizowane zgodnie z zakresem rzeczowym wskazanym w umowie z zastrzeżeniem opisanym poniżej.

Z oględzin sporządzono protokoły, które znajdują się w aktach kontroli.

[dowód str. 184-185]

W wyniku oględzin zrealizowanego zadania pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewykonaniu oznakowania poziomego nawierzchni bitumicznych – na zimno, za pomocą mas chemoutwardzalnych grubowarstwowych wykonywanych mechanicznie – oznakowanie pełne białe. Element ten był wymieniony w kosztorysie ofertowym, w lp. 1.10.4 *Roboty towarzyszące oznakowanie poziome* o wartości 8 081,10 zł brutto (6 570,00 zł netto), stanowiącym załącznik do wniosku o dofinansowanie zadania ze środków budżetu państwa, a następnie umowy podpisanej pomiędzy Wojewodą i Gminą.

Ustalono, że po zakończeniu prac upoważnione osoby obu stron podpisały 18 grudnia 2025 r. protokół odbioru końcowego, w którym nie stwierdzono usterek lub niedoróbek do poprawy. Wykonawca wystawił 18 grudnia 2025 r. fakturę FVS/6/12/2025 na kwotę zgodną z zawartą umową, tj. 2 340 098,70 zł, którą Gmina w całości zapłaciła 23 grudnia 2025 r.

Kontrola wykazała, że w rozliczeniu końcowym z realizacji zadania, złożonym 13 stycznia 2026 r. (uzupełnionym 4 lutego 2026 r.) do Wojewody Opolskiego, podpisanym przez inspektora nadzoru Gmina wpisała w tabeli elementów rozliczeniowych w poz. 1.10.4.:

- wartość na koniec okresu rozliczeniowego – 6 570,00 zł netto,
- 100 % zaawansowania na koniec okresu rozliczeniowego,
- szacowana kwota pozostała do zapłaty – 0,00 zł.

W złożonym wyjaśnieniu odnośnie niewykonania elementu z zakresu rzeczowego zadania na kwotę 8 081,10 zł brutto Burmistrz podał: *Z informacji otrzymanej od Wykonawcy obiektu w dniu 10.12.2025 r. wynika, iż „(...) Na etapie projektowania przeanalizowano zasadność wykonania oznakowania względem obowiązujących przepisów biorąc pod uwagę docelową organizację ruchu jaka będzie obowiązywała za zakończeniu inwestycji i oddaniu do użytkowania odbudowanego obiektu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. 2019 poz. 2311) oznakowaniu poziomemu podlegają na całej długości tylko drogi krajowe i wojewódzkie, a na drogach gminnych zaleca się jedynie stosowanie oznakowania poziomego jak dla tych dróg. Ponieważ linie segregacyjne na drogach krajowych i wojewódzkich stosuje się na odcinkach o szerokości jezdni 6 m i większej, a przedmiotowa*

droga gmina ma szerokość 5,00 m i przekrój drogowy (brak wydzielonych chodników) oraz to, że przedmiotowa droga ani przed ani za obiektem mostowym nie posiada na całej swojej długości oznakowania poziomego, sugerujemy, że nie ma konieczności wykonania oznakowania poziomego". Informacja ta zastała pozytywnie zaopiniowana przez Projektanta. Mając na uwadze fakt, iż przedmiotowa droga na całej swojej długości faktycznie nie posiada żadnego oznakowania poziomego, Inwestor doszedł do wniosku, że nie ma potrzeby wprowadzania jej wyłącznie na obiekcie mostowym, aby nie wprowadzać niepotrzebnej różnicy w formie oznakowania całej drogi gminnej. Umowa z Wykonawcą robót, w kwestii wynagrodzenia, miała charakter ryczałtowy, stąd odstąpiono od zmniejszenia wynagrodzenia. W tabeli elementów rozliczeniowych omyłkowo wpisano wartość 100%, powinno być 0% w pozycji oznakowania poziomego. (...).

W zakresie wywiązania się z zapisu § 1 ust. 5 umowy z Wojewodą Opolskim wskazującym, że podmiot zobowiązuje się środki dotacji celowej przeznaczyć (...) zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie zadania stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, Burmistrz wyjaśnił: *Gmina Lewin Brzeski wywiązała się (...) poprzez wybór Wykonawcy zadania w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych, podpisanie umowy na wykonanie zadania z wynagrodzeniem ryczałtowym oraz poprzez realizację tejże umowy z Wykonawcą. Podejmując decyzję w sprawie braku konieczności wykonania oznakowania poziomego jezdni Gmina kierowała się wyłącznie zapisami warunków technicznych oraz wykonaniem przedmiotu umowy w sposób jak najbardziej bezpieczny dla użytkowników. Nie było natomiast intencją Gminy generowanie oszczędności dla Wykonawcy robót, których wartość to około 0,38% wartości całości robót budowlanych.*

[dowód str. 79-82, 186-188, 269-279]

Wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Niezwroćenie środków dotacji celowej w kwocie 8 081,10 zł stanowi naruszenie § 3 ust. 4 umowy z Wojewodą Opolskim stanowiącym, że: w przypadku niewykonania lub częściowego wykonania zadań, o których mowa w § 1 ust. 1 dotacja podlega zwrotowi w części proporcjonalnej do stopnia niezrealizowanych zadań niezwłocznie, nie później jednak niż do dnia 15 stycznia 2026 roku, na rachunek Wojewody Opolskiego. W zapisie nie przewidziano ani procentowego, ani kwotowego przedziału niezrealizowanych prac umożliwiającego odstąpienie od obowiązku wskazanego w tym paragrafie. Zatem wartość niewykonanego oznakowania poziomego nawierzchni bitumicznych w wysokości 8 081,10 zł w myśl art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych stanowi dotację celową pobraną w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

3. Prawdliwość sporządzania i przekazywania rozliczeń dotacji celowej.

Zgodnie z § 4 ust. 2 umów Gmina w celu rozliczenia środków otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację przedmiotowych zadań terminowo złożyła Wojewodzie Opolskiemu rozliczenia końcowe, tj. do 15 stycznia 2026 r.

3.1. Zadanie pn. Remont oczyszczalni ścieków w Lewinie Brzeskim.

Gmina złożyła rozliczenie 13 stycznia 2026 r., które korygowała/uzupełniała 6 i 16 lutego 2026 r. Ostatecznie w ramach rozliczenia zadania do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego przekazano:

- a) rozliczenie końcowe kosztów zadania sporządzone na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do umowy,
- b) protokół rzeczowo – finansowy końcowego odbioru zadania,
- c) kserokopie dokumentów (faktury) potwierdzające wykonanie zadania oraz potwierdzenia ich uregulowania,

- d) protokół częściowego i końcowego odbioru robót,
- e) wydruk z wyodrębnionej ewidencji księgowej tylko w zakresie środków wydatkowanych,
- f) dokumentację oraz link do strony internetowej potwierdzające wykonanie obowiązku informacyjnego, o którym mowa w § 5 umowy dotacji.

Wojewoda Opolski zatwierdził 18 lutego 2026 r. złożone przez Gminę rozliczenie zadania zgodnie z § 4 ust. 4 umowy dotacji.

Analiza rozliczenia dotacji udzielonej Gminie w 2025 r. w ramach działu 900 rozdziału 90078 wykazała, że dane w nim zawarte są zgodne z:

- a) danymi wykazanymi we wniosku o przyznanie dotacji odnośnie zakresu prac oraz kwot,
- b) podpisaną umową w zakresie przeznaczenia środków dotacji,
- c) danymi wykazanymi we wniosku o wypłacenie środków na pokrycie kosztów,
- d) danymi wynikającymi z odrębnej ewidencji księgowej w zakresie środków otrzymanych (Organ) i wydatkowanych (Urząd).

Ponadto kontrola potwierdziła wykonanie przez Gminę obowiązku informacyjnego, o którym mowa w § 5 umowy dotacji.

[dowód str. 190-260]

3.1. Zadanie pn. Odbudowa mostu w ciągu drogi gminnej w m. Kantorowice.

Gmina złożyła rozliczenie 13 stycznia 2026 r., które uzupełniła 4 lutego 2026 r.

Ostatecznie w ramach rozliczenia zadania do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego przekazano:

- a) rozliczenie końcowe kosztów zadania sporządzone na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do umowy,
- b) protokół rzeczowo – finansowy końcowego odbioru zadania,
- c) kserokopie dokumentów (faktury) potwierdzające wykonanie zadania oraz potwierdzenia ich uregulowania,
- d) protokół końcowego odbioru robót,
- e) wydruk z wyodrębnionej ewidencji księgowej tylko w zakresie środków wydatkowanych,
- f) dokumentację oraz link do strony internetowej potwierdzające wykonanie obowiązku informacyjnego, o którym mowa w § 5 umowy dotacji.

Wojewoda Opolski zatwierdził 10 lutego 2026 r. złożone przez Gminę rozliczenie zadania zgodnie z § 4 ust. 4 umowy dotacji.

Analiza rozliczenia dotacji udzielonej Gminie w 2025 r. w ramach działu 600 rozdziału 60078 wykazała, że dane w nim zawarte - z zastrzeżeniem opisanym w pkt 2.6.3. - są zgodne z:

- a) danymi wykazanymi we wniosku o przyznanie dotacji odnośnie zakresu prac oraz kwot,
- b) planowanym zakresem rzeczowym wskazanym w programie inwestycji,
- c) podpisaną umową w zakresie przeznaczenia środków dotacji,
- d) danymi wykazanymi we wniosku o wypłacenie środków na pokrycie kosztów,
- e) danymi wynikającymi z odrębnej ewidencji księgowej w zakresie środków otrzymanych (Organ) i wydatkowanych (Urząd).

Nieprawidłowość opisana w pkt 2.6.3. miała wpływ na zgodność rozliczenia końcowego z dokumentami ujętymi w pkt a, b, c.

Ponadto kontrola potwierdziła wykonanie przez Gminę obowiązku informacyjnego, o którym mowa w § 5 umowy dotacji.

[dowód str. 263-287]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

Niewykonanie oznakowania poziomego nawierzchni bitumicznych. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja zapisów umowy nr 16/2025 przez Burmistrza, natomiast skutkiem było pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń:

Na podstawie przepisu art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej Burmistrz pismem z 24 czerwca 2026 r. znak: BI.271.11.2025-2026 zgłosił zastrzeżenie do projektu wystąpienia pokontrolnego z 18 czerwca 2026 r.

Po dokonanej analizie treści zastrzeżenia Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego oddalił je w całości, przedstawiając swoje stanowisko w piśmie z 14 lipca 2026 r. skierowanym do Burmistrza Lewina Brzeskiego.

Wobec powyższego, w myśl art. 46 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy, niniejsze wystąpienie pokontrolne obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Wnikliwie analizować zapisy umów zawartych z Wojewodą Opolskim oraz wykonywać cały zakres prac, na który jednostka otrzymała środki z budżetu państwa.

Ponadto nieprawidłowość wskazana w dziale II pkt 2.6.3. wystąpienia pokontrolnego spowodowała skutki prawne wynikające z treści art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego: dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 2.

Stosownie do przepisów zawartych w art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, **żądam zwrotu dotacji w łącznej wysokości 8 081,10 zł** wraz z odsetkami liczonymi według art. 169 ust. 5 pkt 2 przywołanej ustawy.

Powyższego zwrotu należy dokonać na rachunek bankowy Wojewody Opolskiego, prowadzony przez Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Opolu, nr 22 1010 1401 0006 9322 3100 0000 w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, z adnotacją „zwrot z tytułu.....”(podać należy przyczynę zwrotu oraz dział, rozdział, paragraf).

W przypadku braku zwrotu ww. środków w wyznaczonym terminie, wydana zostanie stosowna decyzja administracyjna celem wyegzekwowania kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości. Nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.